

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/155/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223203342
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1223203342.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudkýň JUDr. Ľubice Bundzelovej a Mgr. Andrey Hadnagyovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. X. XXXXXX XXXX, bytom ako matka, zastúpené procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, matky: C. B., nar. X. XXXXXXXX XXXX, bytom D. XXX, E., a otca: F. B., nar. XX. XXXX XXXX, bytom G. XXX, zastúpený splnomocnenkyňou: JUDr. Natália Stahovcová, advokátka so sídlom Karpatská 6, Bratislava, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Mestského súdu Bratislava II č. k. 17P/39/2023-18 zo 14. septembra 2023 takto

rozhodol:

Odvolací súd odvolanie matky maloletého proti časti výroku I. o úprave styku otca s maloletým počas jesenných školských prázdnin 2023 o d m i e t a a vo zvyšnej napadnutej časti výroku I. o úprave styku otca s maloletým počas vianočných školských prázdnin v roku 2023 a v závislých výrokoch III. a IV. m e n í tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým výrokom I. upravil styk otca s maloletým A. počas jesenných školských prázdnin v roku 2023 od 27. októbra 2023 od 16:00 hod. do 1. novembra 2023 do 16:00 hod. a počas vianočných školských prázdnin v roku 2023 od 25. decembra 2023 od 09:00 hod. do 31. decembra 2023 do 16:00 hod., výrokom II. v ostatnom rozsahu návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, výrokom III. určil miesto prevzatia a odovzdania maloletého dieťaťa v bydlisku matky a výrokom IV. určil matke povinnosť maloletého na styk riadne pripraviť. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) a § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších zmien a doplnení (ďalej len „Civilný mimosporový poriadok“), Vecne dôvodil, že je osvedčená naliehavosť riešenia rodinnej situácie prostredníctvom neodkladného opatrenia. Uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P/99/2021-293 z 11. apríla 2023 bolo nariadené neodkladné opatrenie tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod. a každý párny kalendárny týždeň v stredu od 16:00 hod. do 19:00 hod. a počas letných prázdnin v roku 2023 od 3. júla 2023 od 09:00 hod. do 9. júla 2023 do 16:00 hod. a od 7. augusta 2023 od 9:00 hod. do 13. augusta 2023 do 16:00 hod. V rozsahu navrhovanej úpravy styku otca s maloletým počas jesenných prázdnin, súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko tu absentovala aktuálnosť a potreba bezodkladnej úpravy. Nakoľko konanie vedené na Mestskom súde Bratislava II sp.zn. B4-17P/99/2021 vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností nebolo doposiaľ právoplatne ukončené a rodičia sa nevedia dohodnúť o úprave styku otca s maloletým počas školských prázdnin, súd prvej inštancie dospel k záveru, že je daná nevyhnutná potreba úpravy pomerov v rodine o otázke styku otca s maloletým počas jesenných školských prázdnin a vianočných školských prázdnin v roku 2023, pričom je zrejmé, že je v záujme maloletého dieťaťa, aby trávil počas prázdnin viac času spoločne a v

ucelenejších a pravidelnejších celkoch u každého z rodičov. V rozsahu navrhovanej úpravy styku otca s maloletým počas bežných týždňov roka súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, nakoľko tento styk otca s maloletým bol totožne upravený uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P/99/2021-293 z 11. apríla 2023 a stále trvá.

2. Proti tomuto uzneseniu súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) Civilného sporového poriadku a § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil z dôvodu nesplnenia podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, nakoľko sa o maloletého riadne stará po fyzickej, aj po psychickej stránke, nie je tak daná ani len neodkladná potreba úpravy pomerov, nakoľko nie je ohrozený žiadny záujem maloletého. Z hľadiska úrovne starostlivosti sa ako matka o maloletého príkladne stará, čo otec ani nerozporuje, tiež nie je ohrozená bezpečnosť maloletého. Z hľadiska ochrany dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa by sa dalo povedať, že na základe správania sa otca práve v jeho starostlivosti by mohlo dôjsť k ohrozeniu vyššie uvedených atribútov. Ako matka žiadnymi zásahmi neohrozuje vývin dieťaťa. V tomto čase nie je ohrozený žiadny záujem maloletého a napadnuté uznesenie sa javí byť neopodstatnené a nedôvodné. Maloletý sa niekoľkokrát sám vyjadril, že nechce byť nútený do povinného stretávania s otcom, ale len tak, ako si to bude priať on sám. Maloletý sa na samotnom výsluchu na súde prvej inštancie, aj v znaleckom posudku vyjadril, že chce byť s otcom, avšak bez toho, aby mu to bolo súdom nariadené. Maloletého preferencie je možné vidieť na jeho občasnom stretávaní sa s otcom. Súd prvej inštancie je povinný prihladiť na názor maloletého, pričom maloletý si v tomto čase neželá s otcom tráviť čas. Z dôvodu, že maloletý sa pred ňou opakovane a jasne vyjadruje v tom zmysle, že si neželá tráviť s otcom viac času, a že toto jeho želanie by aj sám chcel reprodukovať súdu, podala návrh na doplnenie dokazovania - vypočutie maloletého ešte v mesiaci august 2023, avšak súd prvej inštancie na uvedený návrh žiadnym spôsobom nereagoval. Naviac vypočutím maloletého by došlo k ozrejmieniu skutkového stavu, na základe ktorého by následne súd prvej inštancie mohol spravodlivo a v čo najlepšom záujme maloletého, rozhodnúť. Nie je tak pravdou, že by v dôsledku jej konania dochádzalo k mareniu styku otca s maloletým. Ide čisto len o vôľu a želanie maloletého. Ako dôkaz prikladá nahrávky, z ktorých zreteľne vyplýva, že maloletý nemá záujem ísť s otcom bez toho, aby bol akýmkoľvek spôsobom manipulovaný z jej strany matky. Maloletý mnohokrát uviedol, že nemá záujem o čas strávený s otcom, či prespanie u otca, aj priamo otcovi pri osobnom stretnutí alebo telefonickom rozhovore. Zároveň pre ňu ako matku je zarážajúce to, že otec vôľu maloletého ostať s ňou vo väčšine prípadov rešpektoval (ako je aj zrejme zo zvukových nahrávok), avšak napriek tomu otec trvá na tom, aby bol maloletý na základe autoritatívneho súdneho rozhodnutia vytrhnutý zo svojho známeho prostredia a trávil v domácnosti otca nepretržite celý týždeň bez matky a sestry, keď z konania maloletého je zrejme, že mu to nevyhovuje. Ostro sa tak vyhradzuje proti nepravdivým tvrdeniam otca, ktorý ju obviňuje z toho, že maloletého na styk s ním riadne nepripravuje. Navrhuje odvolaciemu súdu, aby vykonal výsluch maloletého a zistil tak jeho názor v tejto veci, nakoľko má za to, že nebol interpretovaný správne.

3. K odvolaniu matky sa vyjadril otec maloletého. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdil. Uviedol, že matka opakovane poukazuje na názor 6 – ročného maloletého, ktorý verbalizuje, že sa s otcom nechce stretnúť od piatka, ale až od soboty. Matka za tým účelom vyhotovila pokútnym spôsobom nahrávky rozhovorov syna s jeho otcom, ktorý nevedel o tom, že je nahrávaný. Zo znenia nahrávok vyplýva, že otec sa k maloletému správa ústretovo, správne a v súlade so záujmami dieťaťa nevytvára na neho ako nerezidenčný rodič žiaden tlak, nakoľko v tomto smere nenachádza pomoc u matky. Maloletý 6 – ročný A. svojmu otcovi direktívne nariaďuje, kedy za ním môže prísť a na otázku otca, či môže prísť v sobotu odpovedá, aby sa dohodol s matkou. Otec vždy komunikuje priamo s matkou, nakoľko nechce do daného problému zaťahovať maloletého. Avšak vždy, keď príde maloletého vyzdvihnúť, matka pošle maloletého, aby otcovi povedal, že s ním nechce ísť. Preto dochádza k rozhovoru, ktoré matka nahrála bez vedomia dieťaťa a otca. Nahrávky majú podľa názoru matky preukazovať, že maloletý sa s otcom chce stretnúť len s jedným prenocovaním, a že otec voči tomu nenamieta. Zo samotných nahrávok predložených matkou vyplýva, že matka ako rezidenčný rodič dieťaťa na nahrávkach nijak nevstupuje do tejto komunikácie a nijakým spôsobom nenabáda dieťa a nepripravuje ho na styk s otcom. Je teda evidentné, že matka si neplní povinnosť dieťa na styk s otcom riadne pripraviť, t.j. z pozície rezidenčného rodiča má dieťaťu oznámiť, že jednoducho pôjde s otcom a dieťaťu nemá dávať žiadnu inú možnosť. Pri zohľadňovaní názoru dieťaťa musí prevážiť zohľadnenie jeho najlepšieho záujmu, ktorý 6 – ročné dieťa nedokáže vzhľadom na nedostatok životných skúseností a vedomostí posúdiť. V tomto prípade však matka neakceptuje úlohu otca, čas maloletého strávený s

otcom nepovažuje za hodnotný, prospešný pre jeho vývoj a výchovu a z toho dôvodu podvedome aj maloletý preberá tieto postoje voči otcovi. Toto vedie vzhľadom na vek maloletého k nenapraviteľným škodám na jeho vývine. Vec bola riešená vydaním výchovného opatrenia, ktorého cieľom bolo nariadenie sedení oboch rodičov so psychológom. Matka však voči rozhodnutiu ešte v mesiaci marec 2023 podala odvolanie, o ktorom nebolo doposiaľ rozhodnuté. Najlepší záujem maloletého dieťaťa podrobne skúmal súd v konaní vo veci samej, v ktorej nariadil znalecké dokazovanie. Znalec z odboru detská psychológia jednoznačne vyjadril záver, že je v záujme maloletého, aby jeho styk s otcom bol upravený čo najširšie v rozsahu minimálne dve prenocovania tak, ako aj rozhodol súd v napadnutom rozhodnutí. Zo znaleckého posudku vyplýva, že maloletý má voči otcovi pozitívnu citovú väzbu, otec sa dokáže o syna riadne postarať. Maloletý strávil počas leta s otcom týždeň na dovolenke v Taliansku bez najmenších problémov a bez plaču za matkou, tiež bez toho, aby sa počas tohto týždňa dožadoval kontaktu s ňou. Zo samotného textu odvolania matky vyplýva, že matka nerešpektuje rolu otca vo výchove dieťaťa, má voči otcovi mimoriadne negatívny postoj, ktorý vyplýva aj z ich vzájomnej komunikácie o dieťati. Matka má dojem, že ona výlučne je oprávnená rozhodovať o výchove, o starostlivosti o dieťa a v prípade, že otec sa v detailoch odchyli od jej pokynov (napríklad čo sa týka pobytu dieťaťa na ihrisku a pod.), tak otca označuje za nespôsobilého o starostlivosť. Matka má za to, že v živote maloletého je jediným človekom, ktorý pozná jeho potreby. Maloletý má len 6 rokov a zo všeobecne známych princípov fungovania detského prežívania je zrejmé, že dieťa podvedome pri svojich postojoch preberá na seba úlohu vyhovieť matke v názoroch a jedno prenocovanie, nejde o najlepší záujem dieťaťa, ale o jeho snahu vyhovieť matke, ktorej názor na stretávanie maloletého s otcom je evidentný z textu podaného odvolania. Právo dieťaťa byť vypočuté a právo dieťaťa na zohľadnenie jeho názoru je potrebné posúdiť v širších súvislostiach skúmaním najlepšieho záujmu dieťaťa. V tomto prípade bol záujem dieťaťa zisťovaný prostredníctvom znaleckého dokazovania.

4. Procesný opatrovník sa k odvolaniu matky maloletej nevyjadril.

5. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 Civilného mimosporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou, účastníčkou (§ 359 Civilného sporového poriadku a § 7 Civilného mimosporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku), preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že je potrebné odvolanie matky proti uzneseniu o nariadení neodkladného opatrenia v časti o úprave styku otca s maloletým počas jesenných školských prázdnin s analogickým použitím zákonného ustanovenia § 386 písm. c) Civilného sporového poriadku odmietnuť a vo zvyšnej časti napadnutého výroku I. a v závislých výrokoch III. a IV. je odvolanie matky dôvodné, a preto je potrebné v tejto časti napadnuté uznesenie zmeniť podľa § 388 Civilného sporového poriadku.

6. Podľa Čl. 4 ods. 1 a 2 Základných princípov Civilného sporového poriadku, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.(1) Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.(2)

7. Podľa § 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.(1) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.(2)

8. Podľa § 333 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie zanikne, ak uplynul čas, na ktorý bolo nariadené.

9. Podľa § 386 Civilného sporového poriadku odvolací súd odmietne odvolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné, alebo d) nemá náležitosti podľa § 363, ak pre vady odvolania nemožno v odvolacom konaní pokračovať.

10. Civilný sporový poriadok neupravuje spôsob rozhodovania o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia za obdobie, ktoré uplynulo (v predmetnej veci o návrhu otca maloletého na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol upravený jeho styk s maloletým počas jesenných školských prázdnin od 27. októbra 2023 od 16,00 hod. do 1. novembra 2023 do 16,00 hod.) O podanom odvolaní v uvedenej časti je však potrebné rozhodnúť.

11. Pre uvedené situácie je súdu (všeobecne) vo vyššie citovaných základných princípoch daná možnosť v prípade, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia zákona (Civilný sporový poriadok), ani podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci, aby ju súd rozhodol podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon.

12. Na uplynutie času, na ktoré otec navrhol nariadiť neodkladné opatrenie, bolo potrebné prihliadnúť ex lege ako na objektívnu právnu skutočnosť. Neprichádza totiž do úvahy rozhodovať o odvolaní proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, ktoré sa týkalo obdobia, ktoré uplynulo ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu, keďže predmetom odvolania môže byť len účinné rozhodnutie súdu.

13. Z uvedeného tiež vo všeobecnosti vyplýva, že na rozhodnutie o odvolaní proti uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté o neodkladnom opatrení za obdobie, ktoré už uplynulo, nemožno priamo aplikovať ustanovenie § 386 Civilného sporového poriadku o odmietnutí odvolania podaného oneskorene, podaného neoprávnenou osobou, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné alebo ktoré nemá náležitosti podľa § 363 Civilného sporového poriadku. Odvolací súd preto podľa Čl. 4 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku v záujme rozumného usporiadania procesných vzťahov vychádzal z možnosti spravodlivo a racionálne dotvoriť normu na tento konkrétny prípad. Pri jej hľadaní vychádzal z minulosti platnej procesnoprávnej úpravy (z. č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, ďalej len „Občiansky súdny poriadok“), podľa ktorej odvolací súd odmietol odvolanie, ak rozhodnutie napadnuté odvolaním zaniklo inak (§ 218 ods. 1 písm. e/ Občianskeho súdneho poriadku), ako aj z predchádzajúcej ustálenej rozhodovacej činnosti súdov, ktoré pri riešení otázky spôsobu rozhodovania v prípadoch, kedy napadnuté uznesenie zaniklo inak (typicky prípad neodkladných opatrení, ak účinky ich výroku boli obmedzené lehotou stanovenou priamo vo výroku napadnutého rozhodnutia) upravovali postup odvolacieho súdu tak, že takéto odvolanie bolo potrebné odmietnuť.

14. V predmetnej veci bolo nevyhnutné posúdiť trvanie doby, počas ktorej otec navrhoval nariadenie neodkladného opatrenia, a trvanie ktorého malo byť časovo obmedzené obdobím od 27. októbra 2023 do 1. novembra 2023. Odvolací súd je potom s prihliadnutím na vyššie uvedené toho názoru, že uplynutím 1. novembra 2023 uplynul čas, počas ktorého mohla byť v tejto časti posudzovaná správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd preto s analogickým použitím zákonného ustanovenia § 386 písm. c) Civilného sporového poriadku odvolanie matky maloletého v tejto časti (ako v čase predloženia veci odvolaciemu súdu a rozhodovania odvolacieho súdu už neprípustné), odmietol.

15. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

16. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá Civilného sporového poriadku súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

18. Podľa Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovaný verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Podľa Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa, táto zásada je vyjadrená aj v § 28 ods. 1 a 2 ZoR.

20. Neodkladné opatrenie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých slúži na poskytovanie rýchlej, efektívnej, ale zásadne len bezodkladnej úpravy rodinnoprávnych vzťahov. Bezodkladnosť opatrenia spočíva v tom, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov konania, ani tretích osôb, pričom pri jeho nariadovaní prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním rozhodnutia vo veci samej, pretože takéto dokazovanie presahuje rámec konania v časti o nariadenie neodkladného opatrenia, keďže je v rozpore so zmyslom okamžitej a rýchlej ochrany dieťaťa. Z tohto dôvodu zákon ani nepredpokladá, aby pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd vykonával dokazovanie (§ 329 ods. 1 veta prvá Civilného poriadku). Je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, od ktorých sa odvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené. Posúdenie, či a kedy je daná naliehavá potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov, je ponechané na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Nariadenie neodkladného opatrenia však v každom prípade vyžaduje splnenie podmienky, že je tu potreba bezodkladne upraviť pomery. Ďalšou nevyhnutnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba ochrany práv maloletých detí v situáciách, keď sú ich práva zjavne ohrozené alebo ak maloletým deťom hrozí závažná ujma.

21. Odvolací súd zdôrazňuje, že záujem dieťaťa (v kontexte s Čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) musí byť teda popredným hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Podobná požiadavka vyplýva aj z článku 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd zaručujúcej osobitnú ochranu detí a mladistvých (porov. napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3135/19). Je preto nevyhnutné, aby pri akomkoľvek súdnom rozhodovaní týkajúcom sa detí bol ich najlepší záujem skúmaný a posudzovaný ako určujúce kritérium pre konečné rozhodnutie - nech sa jedná o akékoľvek konanie týkajúce sa maloletého dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa je ako koncept flexibilný a vždy by mal byť posudzovaný a definovaný individuálne s ohľadom na konkrétnu situáciu, v ktorej sa dotknuté dieťa nachádza, pričom pozornosť je potrebné venovať jeho osobným pomerom, situácii a potrebám (porov. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3226/16).

22. Vychádzajúc z vyššie citovaných ustanovení zákona a Dohovoru o právach dieťaťa a z nižšie uvedených skutkových okolností odvolací súd dospel k záveru, že návrh otca nie je dôvodný. Odvolací súd má za to, že nie je daná potreba nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bol upravený styk otca s maloletým počas vianočných školských prázdnin od 25. decembra 2023 od 09:00 hod. do 31. decembra 2023 do 16:00 hod, nakoľko absentuje potreba neodkladnej a rýchlej úpravy z dôvodu existencie dočasnej úpravy styku otca s maloletým v zmysle neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava IV č.k. 17P/99/2021-293 z 11. apríla 2023. Inak povedané, skutočnosti uvádzané otcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nenasvedčujú, že v prípade absencie zmeny aktuálnej úpravy styku otca s maloletým počas vianočných školských prázdnin vznikla nenapraviteľná ujma na právach maloletého.

23. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že výkon rodičovských práv a povinností rodičov k maloletému doposiaľ nebol upravený rozhodnutím vo veci samej. Na Mestskom súde Bratislava II je vedené konanie, počas ktorého bolo uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 17P/99/2021-293 z 11. apríla 2023 nariadené neodkladné opatrenie o úprave styku otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým každý nepárny kalendárny týždeň od piatka od 16:00 hod. do nedele do 16:00 hod. a každý párny kalendárny týždeň v stredu od 16:00 hod. do 19:00 hod., tiež počas letných prázdnin v roku 2023 od 03.07.2023 od 09:00 hod. do 09.07.2023 do 16:00 hod. a od 07.08.2023 od 9:00 hod. do 13.08.2023 do 16:00 hod.

24. Otec sa domáha nariadenia neodkladného opatrenia primárne z dôvodu, že uplynutím času sa momentálne javí ako aktuálna potreba rozhodnutia o styku otca s maloletým na obdobie pokrývajúce vianočné školské prázdniny v školskom roku 2023/2024, tiež z dôvodu, že je v záujme maloletého, aby bol počas Vianoc aj so svojou sestrou, keďže na Vianoce pripadá párny víkend, kedy by mal byť maloletý

dňa 24. decembra 2023 u otca. Preto navrhuje úpravu styku tak, aby bol maloletý dňa 24. decembra 2023 ešte u matky, následne by jeden týždeň strávil s otcom a nasledujúci týždeň s matkou.

25. Hlavným účelom styku je, aby zostal zachovaný vzťah maloletého dieťaťa a rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, keď napriek nezhodám medzi rodičmi je základným právom dieťaťa, aby malo kontakt s obidvoma rodičmi. Zároveň je však úlohou oboch rodičov, aby svoje nezhody a konflikty v žiadnom prípade neprenášali na maloleté dieťa, na ktoré uvedená situácia pôsobí nepriaznivo. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom neodkladného opatrenia je len dočasná úprava pomerov účastníkov, ktorá zásadne prichádza do úvahy v tých prípadoch, v ktorých sa má napraviť stav akútnych či akútne hroziacich zásahov do práv či oprávnených záujmov účastníka domáhajúceho sa ochrany neodkladným opatrením, teda vtedy, ak by vyčkávanie na vo veci samej (rozsudkom po riadne vykonanom dokazovaní) mohlo spôsobiť také zmeny vo vzťahu k predmetu konania, či inú ujmu na právach navrhovateľa neodkladného opatrenia, pri ktorých by samotné vedenie konania (v prejednávanej veci o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému) mohlo už stratiť zmysel, alebo je tu iná závažná príčina, pre ktorú sa javí nevyhnutným stabilizovať pomery určitým spôsobom už pred konečným rozhodnutím. Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je totiž určujúci aktuálny stav, resp. terajšie pomery vo vzájomných vzťahoch účastníkov. Vzhľadom na vyššie uvedené zistenia možno konštatovať, že situácia v rodine maloletého je do vydania rozhodnutia vo veci samej zastabilizovaná nariadením neodkladného opatrenia, ktorým bol dočasne upravený styk otca s maloletým citovaným uznesením Okresného súdu Bratislava IV č. k. 17P/99/2021-293 z 11. apríla 2023. Styk otca s maloletým sa v zmysle neodkladného opatrenia uskutočňuje (aj keď nie pravidelne), čo vyplynulo z návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho vyjadrenia k odvolaniu matky. V záujme maloletého, jeho zdravého fyzického a psychického vývinu, je nepochybne vhodné zabezpečiť možnosť stretávania sa maloletého s jeho otcom v pravidelných intervaloch, naďalej rozvíjať a prehľbovať jeho vzťahy s otcom napriek tomu, že rodičia žijú dobu oddelene. Toto je však už zabezpečené nariadeným neodkladným opatrením, ktorým je upravený styk otca s maloletým dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

26. Odvolací súd na základe vyššie uvedených premís na rozdiel od záverov súdu prvej inštancie dospel k záveru, že nie sú splnené predpoklady citovaných procesných noriem na to, aby bolo potrebné opätovne bezodkladne upraviť pomery účastníkov v časti styku otca s maloletým počas vianočných školských prázdnin. Odvolací súd dopĺňa, že v danom prípade je potrebné si uvedomiť, že styk otca s maloletým bol už neodkladným opatrením dočasne súdom upravený až do rozhodnutia vo veci samej. Inštitút neodkladného opatrenia má zabezpečiť upravované právo nevyhnutným spôsobom, ktorý záver je logickým vzhľadom k zásade rozhodovania o neodkladnom opatrení, že súd nemusí zisťovať pred dočasným rozhodnutím o uvedenom práve všetky rozhodné skutočnosti. Ide o prelomenie zásady rozhodovať na základe zistených skutočností vo veci samej, a to práve vzhľadom na charakter inštitútu neodkladného opatrenia. Neodkladným opatrením sa upravuje styk len v nevyhnutnom rozsahu a nie je ani možné neodkladným opatrením reagovať na každú zmenu v rodinnej situácii. Pokiaľ súd prvej inštancie odôvodňoval potrebu nariadenia ďalšieho neodkladného opatrenia o dočasnej úprave styku otca s maloletým počas vianočných školských prázdnin z dôvodu, aby maloletý trávil počas prázdnin viac času spoločne a v ucelenejších a pravidelnejších celkoch u každého z rodičov, odvolací súd má za to, že sa nejedná o takú podstatnú zmenu vyžadujúcu si nariadenie ďalšieho neodkladného opatrenia. Pokiaľ otec uvádza, že styk s maloletým nie je pravidelne realizovaný v rozsahu určeným súdnym rozhodnutím, je potrebné zvážiť výkon tohto rozhodnutia.

27. Odvolací súd dopĺňa, že nezhoda rodičov len o rozsahu styku nad rámec súčasnej realizácie nie je dôvodom pre okamžitú ingerenciu súdu formou neodkladného opatrenia. Otec v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ani netvrdil, že súčasná realizácia styku (pre otca v nepostačujúcom rozsahu) by mohla ohroziť zdravý psychický vývin maloletého. Skutočnosti uvádzané otcom v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia môžu byť relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, nie však pre opätovný okamžitý zásah súdu formou ďalšieho neodkladného opatrenia. Odvolací súd posúdením všetkých relevantných okolností dospel k záveru, že otec v návrhu neosvedčil naliehavosť neodkladnej úpravy pomerov ani nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy maloletého, či ohrozenie jeho iného dôležitého záujmu, ktoré by odôvodňovali okamžitý zásah súdu formou neodkladného opatrenia. Takéto skutočnosti odvolací súd nezistil ani preskúmaním obsahu spisu. Za súčasného stavu konania považuje odvolací súd existujúci stav zachovávajúci tak rodičovské práva otca, ako i potrebnú ochranu záujmov maloletého za vyhovujúci. Až v konaní vo veci samej budú náležite zistené všetky rozhodujúce

skutočnosti, obaja rodičia budú môcť dostatočne prezentovať svoje návrhy a postoje a súd bude môcť vo veci meritorne rozhodnúť sledujúc pritom primárne záujem maloletého. Obaja rodičia by si mali uvedomiť, že prvoradým je záujem maloletého, ktorý má právo na zachovanie vzťahu s oboma rodičmi, a preto je v jeho najlepšom záujme, aby si budoval aj vzťah s otcom.

28. Odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že vzhľadom na útlý vek maloletého je neakceptovateľné, aby si maloletý sám určoval rozsah styku s otcom. Odvolací súd s prihliadnutím na skutočnosti uvedené matkou v odvolaní súhlasí s tvrdením otca, že matka maloletého na styk s otcom riadne nepripravuje, čo je zrejmé z vyjadrenia matky, že maloletý sa niekoľkokrát sám pred ňou vyjadril, že nechce byť nútený do povinného sa stretávania s otcom, ale len tak, ako si to bude priať on sám. Odvolací súd zdôrazňuje, že práve vzhľadom na útlý vek maloletého je povinnosťou matky vytvárať podmienky pre bezproblémový priebeh styku otca s maloletým korigovaním správania maloletého najmä jeho prípravou na to, že bude časť svojho voľného času tráviť so svojím otcom. Je preto povinnosťou matky, aby pri výchove maloletého primerane prihliadala aj na miesto otca v živote maloletého a vytvárala podmienky na realizáciu styku rešpektujúc najmä záujem a potreby maloletého. Súčasne by si obaja rodičia mali uvedomiť, že je ich povinnosťou snažiť sa riešiť všetky prípadné nezhody či problémy (nielen vo veci styku otca s maloletým) vzájomnou komunikáciou, keďže naďalej majú zachované právo dohody o styku otca s maloletým.

29. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia vo zvyšnej časti napadnutého výroku I. a v závislých výrokoch III. a IV. s použitím ustanovenia § 388 Civilného sporového poriadku zmenil tak, že návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v týchto častiach zamietol.

30. O prípadnej náhrade trov tohto odvolacieho konania odvolací súd nerozhodol, keďže toto patrí až konečnému rozhodnutiu (§ 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 396 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podľa § 421 Civilného sporového poriadku prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 Civilného sporového poriadku).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 Civilného sporového poriadku). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 Civilného sporového poriadku).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 Civilného sporového poriadku).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 Civilného sporového poriadku).